

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

<i>Єрмоєнко Світлана Василівна</i> ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	915
<i>Іванова Наталія Георгіївна</i> МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ КРЕАТОРІВ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)	916
<i>Козак Тетяна Борисівна</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СЕМАНТИКИ СЛОВА ВLAU ‘СИНІЙ, БЛАКИТНИЙ’ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	919
<i>Марчук Ірина Петрівна</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛІТНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО	921
<i>Потенко Людмила Олександрівна</i> ІННОВАЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ.	923
<i>Томчаковський Олександр Георгійович</i> НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.	925
<i>Тупікова Тетяна Валеріївна</i> ГЕНЕАЛОГІЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ GELB I GRÜN	927
<i>Швелідзе Лідія Дмитрівна</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ	929
<i>Alexeyev Mykola</i> CLEAR ENGLISH OF LAW: A POSSIBILITY OR A NECESSITY?	931
<i>Ковальова Ксенія Олександрівна</i> КОНЦЕПТ ТЕКСТИЛЬ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА КОНСТАНТА АНГЛОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ.	933
<i>Лесневська Катерина Вікторівна</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	934

СЕКЦІЯ 26. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

<i>Мамич Мирослава Володимирівна, Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ	937
<i>Кісельова Анастасія Андріївна, Мамич Мирослава Володимирівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕРЕЖЕВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	939
<i>Назаренко Оксана Миколаївна, Кабанцева Надія Вікторівна</i> АВТОРСЬКИЙ КОМЕНТАР ЯК МЕТАТЕКСТ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ «МАЛЬВИ» РОМАНА ІВАНИЧУКА	941

СЕКЦІЯ 27. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

<i>Колкутіна Вікторія Вікторівна</i> ОПОВІДНА СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО СТОРІТЕЛІНГУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	943
<i>Малярєнко Тетяна Анатоліївна</i> ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	945
<i>Скалацька Олена Віталіївна</i> МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ В МЕДІЙНИХ ТРЕНДАХ	946
<i>Владишевська Вікторія Вікторівна, Демченко Олександр Петрович</i> ДИПЛОМАТИЧНЕ ЛИСТУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	948
<i>Грушевська Юлія Андріївна</i> РОЛЬ ВЛАСНОЇ НАЗВИ У СКЛАДІ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	950
<i>Літвінчук Ірина Сергіївна</i> АДАПТАЦІЯ ЗМІ ДО НОВИХ ВИМОГ ЦИФРОВОЇ ЕРИ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО ЦИФРОВИХ	952
<i>Menshykova Zhanna, Menshykova Anastasiia</i> MARKETING COMMUNICATIONS: TRENDS AND PROSPECTS	954
<i>Чубук Олег Леонтійович</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ РЕДАКЦІЙ ПІСЛЯ РЕЛОКАЦІЇ І ДЕОКУПАЦІЇ	956

СЕКЦІЯ 28. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<i>Барсукова Тетяна Олександрівна, Смолякова Ірина Дмитрівна</i> МОТИВАЦІЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	959
<i>Антіпова Жанна Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович</i> АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖАНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	961

СЕКЦІЯ 27

ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

*Керівник секції: доцент кафедри журналістики, кандидат філологічних наук,
доцент Ю. А. Грушевська*

*Секретар секції: асистент кафедри журналістики, кандидат юридичних наук
І. С. Літвінчук*

Колкутіна Вікторія Вікторівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»
завідувач кафедри журналістики, доктор філологічних наук, професор*

ОПОВІДНА СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО СТОРІТЕЛІНГУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

На сучасному етапі у процесі бурхливого розвитку медіасфери більшість журналістів і редакторів помічають значну прогалину в канонічних вимогах до академічно визначених жанрів і до того, які тексти сприймаються аудиторією і, отже, публікуються в ЗМІ. З появою онлайн-журналістики відбувається конвергенція жанрів – коли можна доповнювати текст аудіовізуальними елементами, не лише фотографіями, а й гіфками, аудіо та відео.

Розробляючи текстовий формат, журналісти часто експериментують із жанрами, тому в лайфстайл-журналістиці з'являються теми та формати подання, схожі на художню. Цей пошук і орієнтація на аудиторію викликана кількома факторами. По-перше, це визнання авторського стилю та медіаформату журналіста, по-друге, підвищує рейтинг медіа. Один із таких форматів – портретні інтерв'ю, лонгріди, журналістські розслідування, сторітелінг. Поліфункціональність та полісемантичність терміну вже на початку зацікавлення ним дослідниками помітила науковиця О. Харитоненко: «В українській журналістикознавчій дискусії сторітелінг увійшов як багатозначний термін (професіоналізм), яким позначають: 1) жанр реальної історії; 2) будь-який журналістський матеріал, у якому велика увага приділяється структурі розповіді чи самій наративній стратегії, структурі розповіді, вмінню правильно й захоплююче розповісти про щось; 3) уміння правильно представити публікацію у виданні за допомогою архітектоніки» [58 с. 243].

Вже в історії соціальних комунікацій залишився той факт, що найперше і найефективніше використання можливостей сторітелінгу здійснив Девід Армстронг. Врахувавши психологічні тонкощі будь-якої людини, він зацентрував увагу на тому, що розповіддю, викладанням певної історії, асоціативно, легше сприймається й усвідомлюється певний, подекуди інколи достатньо серйозний матеріал. Догми, правила, складні теоретичні конструкції практично не сприяють опануванню серйозних тем, не запам'ятовуються. Свої інновації він висловив у книзі «Managing by Storying Around». І хоча автор використав сторітелінг більше як педагогічно-психологічний, маркетинговий інструмент, Девід Армстронг виголосив ідею, котра виявилася цілком новою й оригінальною та привела його до розробки власної теорії Managing by Storying Around. Персоніфіковані історії, в яких співробітники кампанії впізнавали себе, зрозумілі емоції, нехитрі герої, переконлива деталізація, – надавали історіям очевидної вірогідності та були достатньо промовистими та обґрунтованими. Девід Армстронг пропонував використовувати сторітелінг у різних контекстах, як-то:

- Командну роботу (об'єднання команди навколо спільної мети або цінності) ;
- Комунікацію (ефективна передача інформацій і ідей) ;

- Мотивацію (підняття духу людей для досягнення цілей).

У 10-20 роках ХХІ століття в наукових дискусіях поступово викристалізувалася технологія сторітелінгу. У широкий вжиток вводяться слова «наратив», «трансмедійний», «сценарна розповідь», «аудісторітелінг» тощо. Не зважаючи на невизначеність у класифікації, теоретичну неточність, подекуди «розмитість», український журналістикознавчий дискурс тлумачить сторітелінг як багатозначний термін. Наукові розробки А. Вишницької, Т. Гордієнко та К. Толокольнікової, М. Дорош, М. Короленко, Н. Дмитренко, О. Михальчук, Я. Яненко та багатьох інших науковців віднаходили у сторітелінгу все нових інноваційних рис. «Те, як ми пишемо, – зауважують Т. Гордієнко та К. Толокольнікова, – має особливе значення, бо в читача багато альтернатив. Кожне слово, речення та абзац – це можливість для нього втекти у Фейсбук. Треба намагатися зробити все, аби читач лишився на сторінці вашого тексту» [13].

Поступово розповідь захоплюючих, емоційно насичених історій стало своєрідною «родзинкою» в журналістиці. Редакції видань почали публікувати мультимедійні наративи у спеціально створених рубриках. Започаткувала цю ідею редакція інтернет-видання «Українська правда». З'явилися рубрики «Життя», «Від можливостей до змін», «Врятовані життя», «Життя з «нуля». Відповідно до назви, вони фокусуються на різноманітній проблематиці: від опису історій на медичну проблематику до опису життя внутрішньо переміщених осіб. Історії розширилися до журналістських спецпроектів, матеріали набули соціального характеру, а читача залучили до обговорення гострих питань.

Англомовне видання «Kyiv Post» запровадило проект «Журналістика Толерантності», сфокусований на історіях людей з вразливих соціальних груп. Дослідниця О. Є. Васьківська описує його, акцентуючи увагу на матеріалах про «про пекарню, в якій працюють особи з особливостями інтелектуального розвитку та стаття про спортсмена України, заслуженого майстра спорту, сліпого триатлоніста-чемпіона Василя Закревського, який відкрив масажний салон та допомагає з працевлаштуванням людей з вадами зору» [5, с. 283].

У зарубіжному дискурсі відлік мультимедійних оригінально викладених журналістських проектів триває з 2012 року, коли «The New York Times» публікує довгу історію про лижників, котрі потрапили під сніжну лавину. Дослідниця О. Є. Васьківська наголошує, що «У текст були вставлені фото лижників, 3D-модель гір, інтерактивна карта шторму, відео- та аудіо-ролики. Вперше всі елементи лонгріду були зверстані з використанням ефекту паралаксу на окремій платформі» [5, с. 282]. Ми спостерігаємо, що, якщо розглянути окремо елементи лонгріду, то вони представляють собою свого роду також міні-історії (лижники-гори-карта шторму, відзеркалена у аудіо та відео форматах), які у сукупності цілісно формують історію як розповідь, у даному випадку, про сніжну лавину в Каскадних горах неподалік Вашингтона. «Сторітелінг – це як складання конструктора», – цей вислів Матса Вікмана якнайточніше передає властивості сторітелінгу як комбінатора історій.

Так поступово у мас-медійному просторі виокремлювалися два типи сторітелінгу: текстовий та мультимедійний. Інколи суто текстовий матеріал доповнювався візуальним контентом (аудіо, фото, відео) – і комунікаційна складова розповіді лише посилилася, форми відображення дійсності унаочнилися, поживавився вплив на реципієнта. Серед комунікативних ознак можна виділити діалог з аудиторією, переконливість, впливовість.

Список використаних джерел

1. Васьківська О. Сторітелінг як інструмент соціальної журналістики. *Modern international relations: topical problems of theory and practice* : collective monograph / Faculty of Intern. Relations of the National Aviation Univ. ; under general editorship of W. Welskop, Y. O. Voloshin. Lodz : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, 2021. С. 280–284.

2. Гордієнко Т., Толокольнікова К. Як стати гідом для свого читача: секрети сторітелінгу від журналіста The Wall Street Journal. *Детектор медіа*. 2018. 17 серп. URL: <https://detector.media/production> (дата звернення: 31.10.2023).

3. Харитоненко О. Сторітелінг як жанр, наратив і засіб архітектоніки в журналістиці: зміст, різновиди, сучасні інтерпретації. *Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (25 жовт. 2018 р.) / [наук. ред. В. М. Каленич]. Вінниця, 2018. С. 243–250.

Ключові слова: сторітелінг, оповідь, комунікативні ознаки, мас-медійний простір, комунікативний процес, діалогічність.

Keywords: storytelling, narration, communicative features, mass media space, communicative process, dialogicity.

Маляренко Тетяна Анатоліївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри журналістики, доктор наук з державного управління, професор*

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

До початку гібридної фази російсько-української війни в 2014 р. географічне розташування України між Європейським Союзом (ЄС) і Євразією становило її природну гео економічну нішу. Використання гео економічних переваг, які проявлялись у вигляді різноманітних транзитних шляхів (залізничних, автомобільних, морських, річкових, повітряних, газо- та нафтопроводів), забезпечило виживання української економіки в період її структурної адаптації та інтеграції у світову економічну систему після розпаду Радянського Союзу. У 2005 р, останньому році ери так званої «багатовекторної зовнішньої політики» України (коли Україна вважалася містком між країнами Заходу і Росією), Україна заробила 4,48 млрд. доларів США від експорту транспортних послуг. У структурі експорту послуг країни транспортні послуги становили 69,5% у 2005 р. [1].

У наступні роки, але до початку повномасштабного російського вторгнення, хоча надходження від експорту транспортних послуг зростали в грошовому еквіваленті і становили 9,1 млрд. доларів США в 2019 році, частка транспортних послуг в експорті послуг України поступово зменшувалася і становила в середньому 54% у 2010–2022 рр. [2, 3]. У період з 2005 р. до 2022 р. Україна поступово втрачала статус «містку», незважаючи на появу та розвиток амбітних глобальних, макрорегіональних і мікрорегіональних гео економічних і геополітичних альянсів навколо України та щодо України, а саме ініціативи Китаю «Один пояс, один шлях», Європейської політики добросусідства під керівництвом ЄС і Східного партнерства. У період конвенційної війни з Росією (2022–г.ч) експорт транспортних послуг з України різко скоротився й досяг історичного мінімуму в 3 млрд. доларів США (32,3% експорту послуг України у 2022 р.) У 2023 р. експорт транспортних послуг продовжив падати, і, за попередніми статистичними оцінками, такі послуги становили не більше 18–20% українського експорту послуг [2; 3]. Незважаючи на те, що український уряд працює в режимі антикризового менеджменту, віддаючи перевагу короткостроковому виживанню над довгостроковим розвитком економіки, стратегічне бачення все ще є необхідним, оскільки воно визначатиме, чи буде Україна транзитною державою після війни і яким чином країна співпрацюватиме з великими державами, зокрема Китаєм, у розвитку свого транзитного потенціалу – це багато в чому визначатиме модель української економіки під час і після війни.

У довгостроковій перспективі може скластися один із двох макросценаріїв майбутнього транзитного потенціалу України. Перший сценарій цементує транзитно-гео економічне положення України як «глухого кута». У цьому сценарії існуючі та нові транзитні шляхи будуть використовуватися переважно для двосторонньої зовнішньої торгівлі між Україною та її партнерами (концепція України як «держави-фронтиру»). Другий сценарій – це відновлення